

sekretariát katedry: tel./fax: 549 497 926

e-mail: Eva.Pivodova@law.muni.cz

SYLABUS CVIČENÍ Z OBČANSKÉHO PRÁVA II

4., jarní semestr

Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.

„Já bych rád, aby mládež nepřijímala nic slepě, studovala a dělala si samostatný úsudek.“

„Škola má připravovati k tomu, aby si pak každý mohl pomoci sám, abych to tak stručně řekl, kdy je postaven před nějaký problém. To znamená zvykově si osvojit tu metodu v myšlení a směřování, aby každý člověk, když je toho zapotřebí, mohl rozřešiti daný praktický problém.“

Tomáš Garrigue Masaryk*

Vzdělávací cíl

Vzdělávacím cílem cvičení (praktika, exercicie) je - v návaznosti na další formy výuky včetně studia pramenů a judikatury - *pochopení podstaty a smyslu českého obecného soukromého práva* (práva občanského); a to z *praktického* hlediska účelného používání *právních principů a zásad* v kontextu platného českého právního řádu. Vzdělávacím cílem je též osvojení si schopnosti aplikovat poznanou podstatu a smysl práva na řešení *životních situací*.

Do tohoto cíle rovněž patří osvojení si schopnosti praktického využití doktrínálně a dogmaticko právních znalostí. S tím souvisí i získání *právně tvořivé* dovednosti činit právně a věcně odůvodněné návrhy řešení a schopnosti formulace těchto návrhů. Tím má vzdělávací cíl cvičení přispět k rozvíjení právní *chápavosti* věcí. K rozlišování podstatného od nepodstatného a jednoho od druhého.

---

* Cit. dle Barton (ed.), Masarykova slova. Citáty z Masarykových spisů a řečí. 2. vyd. Praha: Daniel 1990, s. 96 a 108. Původně vyšlo roku 1921.

Vzdělávací důraz je přitom kladen na určení podstaty a smyslu *hypotetického situačně právního problému*, a tím i na určení způsobu jeho právního řešení. Sem patří vyhodnocení skutkového děje názorného příkladu, uvážení jeho přirozené povahy a vcítění se do citění dotčených lidí, jakož následně určení právní úpravy, které se příklad týká, a posouzení použitelnosti jednotlivých právních předpisů. Neodmyslitelný je též *právně hermeneutický* výklad právních předpisů, stejně jako i výklad projevů vůle v soukromém právu.

Vzdělávací význam má též určení právní povahy a účelu jednotlivých právně významných skutečností, které se v příkladu odehrály. Taktéž sem patří alespoň základní *právně eristické* srovnání pojetí sporu z pohledu jednotlivých zúčastněných stran včetně posouzení jejich argumentace, jakož i vytvoření právní konstrukce řešení příkladu a přijetí vlastního doporučení mimosoudního, popř. též soudního nebo správního. K tomu slouží zejména *právně heuristické* kladení právních a dalších souvisících otázek a jejich *argumentačně* právně podložené zodpovídání.

Obecným vzdělávacím cílem praktika je vést studenta k právnímu chápání věci a k *právně tvořivým* projevům jeho svobodného ducha, a tím dílem přispět ke studentovu osobnostnímu rozvoji. Tento cíl má být dosažen učební *metodou řešení problémů*, které jsou obsaženy v názorných příkladech z právního života. Používání této metody má ústrojně navazovat na *metodu doktrinární výuky*, která je převážně používána na přednáškách z daného předmětu. Ostatní právně didaktické metody zpravidla nebývají na těchto cvičeních systematicky používány. Nicméně jejich použití alespoň *ad hoc* není vyloučeno. To se týká např. *metody případové* (studií skutečných případů).

Praktikum navazuje na již absolvované disciplíny. Tam, kde se dotýká předmětů dosud neabsolvovaných, má pouze informativní ráz z důvodu pochopení právního řádu v jeho logické celistvosti a účelnosti.

Pořad cvičení

(1) Úvodní cvičení

- a) studijní informace včetně zadání všeobecné předmětově studijní literatury, právních pramenů a judikatury, sdělení konzultací a zápočtových podmínek
- b) vypracování individuálního vstupního cvičného testu nebo jiné vstupní cvičné práce, popř. též s dokončením jako práce domácí

(2) Řešení testu z úvodních ustanovení obecné části obč. zák. (test č. 1)

Zadání bude rozdáno na cvičení. Písemné odpovědi odevzdejte a zadání vraťte na konci cvičení

(3) Rozbor správného řešení testu č. 1

(4) Sepsání konceptů ve věci statusových práv právnických osob

Písemné sepsání s domácím dokončením odevzdejte na následujícím cvičení

- (5) Rozbor správnosti konceptů ve věci statusových práv právnických osob
- (6) **Řešení příkladu č. 2: Útoky na osobnostní právo (soubor příkladů a judikátů)**
Písemné řešení s domácím dokončením odevzdejte na následujícím cvičení
- (7) Rozbor správného řešení příkladu č. 2
- (8) **Řešení příkladu č. 3: Sousedská práva (soubor soudních případů a příkladu)**
Písemné řešení s domácím dokončením odevzdejte na následujícím cvičení
- (9) Rozbor správného řešení příkladu č. 3
- (10) **Řešení příkladu č. 4: Věcná práva (Dům v Horním Újezdci u Blat etc.)**
Písemné řešení s domácím dokončením odevzdejte na následujícím cvičení
- (11) Rozbor správného řešení příkladu č. 4
- (12) **Závěrečné cvičení**
  - a) shrnutí látky a způsobu dosažení vzdělávacího cíle
  - b) diskuse o dosažení vzdělávacího cíle spojená s možnou studentskou anketou
  - c) započtení cvičení při splnění zápočtových podmínek

Změny cvičení

Změny pořadu cvičení, popř. jejich obsahu jsou vyhrazeny pro případ mimořádných důvodů, které lze ospravedlnit a které nelze řešit jinak.

Knihovní a informační služby

Předpokládá se, že při řešení případových studií student využívá fakultních, popř. jiných knihovních a informačních služeb.

Poznámka k odevzdání řešení

Pro případ omluvitelné neúčasti na cvičení lze odevzdat řešení příkladu na podatelně fakulty nebo přímo na sekretariátu katedry, popř. je zaslat poštou či prostředky dálkového přenosu dat.

Konzultační hodiny

Obecné otázky řešení cvičení, popř. další předmětově výukové otázky lze osobně konzultovat s učitelem v konzultačních hodinách ve výukovém období semestru v pracovně učitele (**2. poschodí, dveře č. 262**). Konzultační hodiny platí v době sdělené na úvodním cvičení a oznámené vyvěšením na katedrové desce.

Nevylučuje-li to povaha konzultace, například její větší rozsah nebo vhodnost osobního kontaktu, lze konzultovat prostřednictvím elektronické pošty na adrese: **Ivo.Telec@law.muni.cz** nebo na adrese: **2653@mail.muni.cz**, popř. v době konzultačních hodin telefonicky na čísle: **549 497 809**.

Upozornění

Příklady včetně postav a jejich jmen jsou smyšlené. Možná podobnost se skutečností je pouze náhodná. Nicméně, co se nestalo, mohlo se stát.

Literatura

S výhradou možných dílčích doporučení je k praktiku jako celku doporučena následující rozšiřující literatura nad rámec všeobecné předmětové literatury, judikatury a předpisů sdělených na úvodním cvičení, a to:

Havel, Dobré mravy a poctivý obchodní styk. Právník, 2000/1. K aplikovatelnosti dobrých mravů v obchodním styku. Obchodní právo, 2001/2. *Hurdík*, Soukromé právo na prahu třetího tisíciletí. Právník, 2002/5. Zásady soukromého práva. Brno: Masarykova univerzita 1998. *Kubeš*, Smlouvy proti dobrým mravům. Brno-Praha: Orbis 1933. *Salač*, Rozpor s dobrými mravy a jeho následky v civilním právu. Praha: Verlag C. H. Beck 2000. Rozpor s dobrými mravy a se zákonným zákazem. Právní rozhledy, 2000/6. Smluvní svoboda nebo smluvní spravedlnost? Právní rozhledy, 1998/1. *Svoboda*, Ideové základy občanského práva. Praha: Vesmír 1936.

Krom výše uvedené rozšiřující literatury je ke studiu doporučena následující rozšiřující literatura širšího základu:

Telec, Jak studovat právo a uchovat si zdraví? Univerzitní noviny, 2001/11. Metodika výkladu právních předpisů. Právně hermeneutická technika. 2. vyd. Brno: Jan Šabata 2002. Není rozpor se zákonem jako rozpor se zákonem. Právní rozhledy, 2004/5. O právní vědě. In: Pocta Jiřímu Švestkovi k 75. narozeninám. Praha: ASPI 2005. O přírůstku práva k právním předpisům. Právní rozhledy, 2001/9, Univerzitní noviny, 2001/7/8. Osobnostní práva a rekonstrukce českého občanského soukromého práva. Právní praxe, 2001/1/2. Právní principy a některé jiné věci. Právník, 2002/6. Rozum a cit. Právní rozhledy, 2003/7. Sjednávání práva jednotným výkladem projevů vůle. Právní rozhledy, 2005/2. Věc přirozenoprávní. Právník, 2002/12.

Zápočtové podmínky

1. **povinná účast na cvičeních dle statutu fakulty**; ověřována může být prezenční listinou. Důvodem omluvitelné neúčasti je nemoc nebo jiný mimořádný důvod, jímž lze neúčast ospravedlnit. Neúčast na cvičení lze nahradit účastí na jiném cvičení téhož učitele se stejným obsahem (zaměnitelnost účasti u téhož učitele).
2. **řádné a včasné odevzdání původních písemných zápočtových prací** ve strojopisné, popř. čitelné rukopisné formě, spočívajících v řešeních příkladů; (viz výše).

Původnost je chápána alespoň ve významu vlastního duševního výtvoru studenta.

Řádností se rozumí obsahová a formální správnost včetně úplnosti odpovědí, dobrého slohu, úpravnosti a srozumitelnosti, a to v tiskovém formátu A4. Odpovědi musí být obsažné a právně argumentačně podložené. Nikoli pouze „ano, ne“. Správnost odpovědi na otázku, která se týká disciplíny, kterou student dosud neabsolvoval, není hodnocena. Odpověď má v takovém případě význam pouze cvičný a informativní význam.

Včasností se rozumí odevzdání dle pořadu cvičení; (viz výše). Práce nemusí být svázané. Odevzdané práce se nevracejí.

3. alespoň poloviční úspěšnost v testu
4. zápočtové podmínky platí též pro **studenty s individuálním studijním plánem** vyjma studijní povinnosti účasti na cvičeních. Tito studenti mohou odevzdat předepsaná řešení souhrnně až na zápočtovém cvičení, kde napíšou též test. Náhradní doba udělování zápočtů (viz níže) platí i pro tyto studenty.

Náhradní plnění při nesplnění zápočtových podmínek

V případě prodlení s řádným nebo včasným odevzdáním zápočtové práce nebo její části **může** být studentovi poskytnuta dodatečná lhůta k odevzdání. Poskytnutí dodatečné lhůty závisí na důvodu prodlení, jehož závažnost posuzuje učitel. Je-li tímto důvodem mimořádný důvod, který lze ospravedlnit, musí být studentovi poskytnuta dodatečná lhůta k odevzdání, a to v délce přiměřené.

Udělené zápočtu je v takovém případě vázáno též na splnění dodatečné úlohy, která spočívá v odevzdání řešení:

Příkladu č. 5: Privatizace městského bytového fondu

Náhradní doba udělování zápočtů bude sdělena na závěrečném cvičení a oznámena obvyklým způsobem.

Zpřístupnění sylabu

Sylabus je přístupný autorizovaným osobám v elektronickém Informačním systému Masarykovy univerzity v Brně.

Tamtéž jsou přístupny i jednotlivé příklady k řešení. Předpokládá se, že student si tyto podklady sám včas opatří.

Případné reklamace sdělte, prosím, na sekretariátu katedry nebo přímo v laboratoři výpočetní techniky.

Současně je sylabus vyložen k nahlédnutí nebo k výpisu na sekretariátu katedry po dobu úředních hodin. Zde si lze sylabus též krátkodobě vypůjčit za účelem pořízení kopie.